

BESPREEKSTUK

Agendapunt:	12
Onderwerp:	Gebiedsgerichte projecten - provinciaal meerjaren programma landelijk gebied (pMJP) en Ruimte voor de Vecht-
Commissie:	01-06-2010, nr. 12
Raadsvoorstel:	18-05-2010, nr. 74
Portefeuillehouder :	Jhr. M.R.H.M. von Martels/ dhr. E. Goldsteen
Beleidssterrein:	gebiedsontwikkeling
Programma:	ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
Ter inzage (o.m.) :	3 bijlagen met een beschrijving van de voortgang van pMJP-prestaties (jaarschijven 2007 tot en met 2010)
Informant:	N. Lamers E. n.lamers@dalfsen.nl T. (0529) 48 83 91

Voorstel:

Kennismemen van de stand van zaken van uitvoering van pMJP-prestaties en ontwikkelingen met betrekking tot programma Ruimte voor de Vecht

Inleiding:

Voorliggend document rapporteert over de de voortgang van de prestaties uit de pMJP-convenanten - provinciaal meerjarenprogramma landelijk gebied- (jaarschijven 2007 tot en met 2010) en de ontwikkelingen met betrekking tot programma Ruimte voor de Vecht.

Eerdere jaren is deze rapportage ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad, maar op verzoek van de gemeenteraad wordt deze voortaan ter bespreking aangeboden aan de raadscommissie.

Beleidskader en rol gemeente:

Provinciaal Meerjaren Programma Landelijk Gebied

Het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) is een landelijke financieringsstructuur voor ontwikkelingen in het landelijk gebied. In het ILG zijn rijksbudgetten voor het landelijk gebied gebundeld en is het beheer van die budgetten overgedragen aan de provincies. De afspraken tussen het Rijk en de provincies zijn vastgelegd in prestatiecontracten. De basis voor het contract tussen het Rijk en de provincie Overijssel is het provinciaal Meerjarenprogramma (pMJP). In het pMJP zijn ambities voor het gehele landelijk gebied van de provincie Overijssel weergegeven; ambities van het Rijk, aangevuld met de ambities van de provincie Overijssel. Op haar beurt sluit de provincie Overijssel bilaterale convenanten af met gemeenten en waterschappen over het bereiken van een deel van de ambities (inzet en financiering).

De gemeente Dalfsen beschikt inmiddels over de volgende ondertekende pMJP-convenanten;

- pMJP-convenant prestaties 2007 (halverwege 2007 ondertekend)
- pMJP-convenant prestaties tot en met 2010 (26 februari 2008 ondertekend)
- pMJP-convenant prestaties tot en met 2013 (27 mei 2009 ondertekend)
- pMJP-convenant (actualisatie) prestaties tot en met 2011 (16 december 2009 ondertekend)

De voortgang van uitvoering van de pMJP-prestaties van de jaarschijven 2007 tot en met 2010 zijn puntsgewijs verwerkt in de volgende bijlagen:

- Bijlage 1: stand van zaken uitvoering pMJP-convenant prestaties 2007
- Bijlage 2: stand van zaken uitvoering pMJP-convenant prestaties tot en met 2010
- Bijlage 3: stand van zaken uitvoering pMJP-convenant prestaties tot en met 2013

Ruimte voor de Vecht

In oktober 2009 heeft de gemeenteraad de visie van het Masterplan Ruimte voor de Vecht vastgesteld als richtinggevend document voor het proces in de komende jaren. Het bijbehorende Beeldmanifest is ter kennisgeving aangenomen als inspiratie voor het gezamenlijk ontwikkelen van de gewenste ruimtelijke kwaliteit. Ook heeft de gemeenteraad kennisgenomen van het Uitvoeringsprogramma als dynamische agenda van waaruit projecten op de korte en langere termijn kunnen worden uitgevoerd in het kader van het programma Ruimte voor de Vecht. Eenzelfde besluitvormingstraject is gevolgd door de andere partners (de gemeenten Hardenberg, Zwolle en Ommen, drie waterschappen, provincie Overijssel en drie maatschappelijke organisaties - Overijssels Particulier Grondbezit, Regionaal Bureau voor Toerisme en Staatsbosbeheer-)

Statements programma Ruimte voor de Vecht

1. Ga voor de volle winst van de levende rivier;
2. Maak en behoud het winterbed als grote open ruimte voor landbouw, natuur, recreatie en landschap;
3. Maak de rivier de voorkant van het Vechtdal;
4. Organiseer bezoekersstromen;
5. Maak de Vecht manifest.

Ruimte voor de Vecht zet zich in voor de (toekomstige) waterveiligheid en de sociaal-economische ontwikkeling van het Vechtdal. Om dit te bereiken, worden verschillende ontwikkelingen in gang gezet. Hieronder volgt een korte beschrijving van verschillende ontwikkelingen.

Scoping (Regionale voorkeursvariant)

In het Masterplan Ruimte voor de Vecht staat dat de gezamenlijke partners in de jaren 2010 en 2011 een Regionale Voorkeursvariant ontwikkelen; een perspectief op kaart waarin duidelijk wordt welke fysieke veranderingen in de rivier en het winterbed in de komende tien jaar worden opgepakt. Hiermee vormt de Regionale Voorkeursvariant de gezamenlijke planvorming voor de realisatie van de halfnatuurlijke laaglandrivier. Enkele uitgangspunten zijn:

- Oplossen van knelpunten in het watersysteem
- Ruimtelijke inpassing van meanders/nevengeulen binnen het bestaande EHS kader
- Opnemen van bestaande gemeentelijke plannen (Symfonie aan de Vecht/Vechtcorridor)

Landbouw

Tot februari 2010 participeerde LTO Noord in de discussie en het proces van programma Ruimte voor de Vecht, maar de belangenorganisatie maakte geen gebruik van de uitnodiging om zitting te nemen in de projectgroep en het breed bestuurlijk overleg. Dit werd door de partners als spijtig ervaren. Landbouw moet worden gekoesterd als belangrijke economische drager in het Vechtdal en als beheerder van het landschap, maar dat zal zeker in het winterbed maatwerkoplossingen vragen.

Sinds februari 2010 neemt LTO Noord zitting in het breed bestuurlijk overleg van Ruimte voor de Vecht. Om de landbouwbelangen duidelijk in beeld te krijgen, zal LTO in de komende maanden een ontwikkelingsagenda voor het Vechtdal opzetten. In deze agenda worden de rol en de kansen benoemd die de landbouw voor zichzelf ziet. Het gaat daarbij expliciet om de kansen binnen de bestaande

beleidskaders en ontwikkelingen (bijv. Ecologische Hoofdstructuur, halfnatuurlijke laaglandrivier, waterveiligheid). Op dit moment ontwikkelt LTO een plan van aanpak. Naast een bureaustudie van de agrarische ontwikkelingen in het Vechtdal, zal het project vooral bestaan uit gebiedsconsultaties. De plaatselijke afdelingen participeren nadrukkelijk in de proces.

De partners zijn benieuwd naar de uitkomsten van de recent gestarte aanpak, waarin de lokale LTO-afdelingen vanuit de geldende beleidskaders naar de inrichting van het gebied kijken.

Bevaarbaarheidsonderzoek

Voor de gemeenten Dalfsen en Ommen is de huidige bevaarbaarheid van de Vecht een belangrijk issue. Een halfnatuurlijke laaglandrivier betekent verondieping van de rivier en meer natuurlijke peilen. Ook is er ruimte voor rivierprocessen (erosie, sedimentatie en meandering). Gemotoriseerde pleziervaart is belangrijk voor de recreatieve beleving, identiteit en heeft daarnaast economische effecten. Onderzoek naar alternatieve vormen van recreatie (sloepen) wordt gezien als toevoeging en niet als vervanging. Ook in de toekomst (lange termijn) moet een minimale diepgang gegarandeerd worden waarbij gemotoriseerde pleziervaart (kajuitboten) mogelijk blijft.

VNO-NCW, Kamer van Koophandel, Ondernemersvereniging Ommen en Hiswa zijn voorstanders om de bevaarbaarheid van gemotoriseerde pleziervaart in het gebied te vergroten. In eerste instantie zijn hierbij de mogelijkheden via de Regge en via het Ommerkanaal besproken. Dit is echter geen haalbaar alternatief en wordt niet langer onderzocht. De provincie heeft een vraagspecificatie ontwikkeld voor een batenonderzoek en een kostenonderzoek voor het alternatief via Ommerkanaal – Dedemsvaart (quick scans).

Beheerstrategie winterbed Vecht

Om invulling te geven aan het statement 'maak en behoud het winterbed als grote open ruimte voor landbouw, natuur, recreatie en landschap' wordt een strategie ontwikkeld voor een geïntegreerd beheer van het winterbed. Deze strategie wordt in samenhang met de Regionale Voorkeursvariant ontwikkeld. In de Voorkeursvariant gaat het om de inrichting, in de beheerstrategie gaat het over mogelijke vormen van beheer en organisatie hiervan. Uitgangspunt blijft dat er in het winterbed ruimte bestaat voor natuur, water, landbouw, recreatie en landschap. Momenteel wordt een deskstudie uitgevoerd naar de mogelijke vormen van beheer en organisatie.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

De realisatie van de EHS is binnen de provincie geprioriteerd. De focus ligt nu op de veertien TOP gebieden (verdrogingsgebieden) in de hele provincie. Voor het Vechtdal is zodoende aandacht voor het TOP-gebied binnen het Natura2000 gebied Vecht-Beneden Regge (gemeente Ommen).

Bestaande landinrichtingsprojecten en gebiedsontwikkelingen hebben een prioriteit 1 tot 3 gekregen. Voor Ruimte voor de Vecht betekent de prioritering concreet dat er tot en met 2013 geen provinciale gelden beschikbaar zijn voor de verdere realisatie van de EHS in het winterbed van de Vecht. Het college van Gedeputeerde Staten heeft overigens wel besloten dat een majeur project als Ruimte voor de Vecht na 2013 de hoogste prioriteit moet hebben.

Waterschap Velt en Vecht heeft, mede namens de andere partners, een brief gestuurd aan de commissie Ruimte, Water en Duurzaamheid van de provincie Overijssel om de teleurstelling te uiten dat het Vechtdal geen prioriteit heeft gekregen. Dit ondermijnt de uitgesproken ambitie tot het realiseren van een halfnatuurlijke laaglandrivier.

Educatie; lesmateriaal basisonderwijs over Vecht en Vechtdal

Natuur en Milieu Organisatie heeft in opdracht van de provincie Overijssel een verkenning uitgevoerd naar de behoefte aan een educatief programma op de basisscholen in het Vechtdal. Op basis van de respons van de scholen is een plan van aanpak geschreven voor de verdere ontwikkeling van het lesprogramma. Aandachtsvelden zijn vooral natuur, water, cultuur en geschiedenis. Er is jaarlijks 0,5 – 1 dag in het lesprogramma vrij te maken voor het lespakket. Een buitenactiviteit wordt positief gewaardeerd. Het ligt in de bedoeling dat schooljaar 2010-2011 het lesmateriaal gereed is.

Signatuur Vechtdal

Eind 2008 heeft het OPG melding gemaakt dat er in het startdocument Masterplan Ruimte voor de Vecht weinig aandacht voor cultuurhistorie is, terwijl er grote ingrepen in het landschap staan te gebeuren. De partners hebben gesteld dat het opstellen van een landschapsbiografie een goed instrument is om beter zicht te krijgen op de cultuurhistorie van het gebied. Adviesbureau Grontmij heeft de discussie gevoerd welke vorm en inhoud de landschapsbiografie zou moeten krijgen. Uiteindelijk heeft dit in 2009 geresulteerd in een subsidieaanvraag bij de regeling Mooi Nederland, wat heeft geleid tot het toekennen van een subsidie.

Sinds half november 2009 is o.a. door Rijksdienst voor het Cultureel gewerkt aan de opzet en inhoud van de landschap- en rivierbiografie. Doel is het ontwikkelen van een boek waarin veel verschillende thema's zullen worden toegelicht. Het is de bedoeling om binnenkort ook een internetplatform te lanceren.

Voor kennis van het gebied en geschiedenis heeft reeds een eerste ronde van informatiebijeenkomsten plaatsgevonden (in Dalfsen op 31 maart 2010). Plaatselijke groepen en overheden waren hiervoor uitgenodigd. Op 10 juni 2010 wordt in Dalfsen een publieksavond ten behoeve van de landschapsbiografie georganiseerd. Deze avond zal breed onder de aandacht worden gebracht. Eenzelfde avond zal ook in de andere gemeenten plaatsvinden.

Alternatieven:

Niet van toepassing, betreft een voortgangsrapport

Financieel kader:

Niet van toepassing, betreft een voortgangsrapport

Communicatie:

Voortgang van de uitvoering van de pMJP-prestaties wordt periodiek besproken met het gebiedsteam van de provincie Overijssel.

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
mr. W.P.M. Urlings

de secretaris-directeur,
drs. H. Zwart